

циите и на станбениот фонд, како и во урбанизацијата на градските квартави. Во Воронеж бевме водени во една претшколска установа, потоа во училиштето № 59 со дневен престој на учениците и во Музејот на родниот крај. Во споменатиот музеј преку експонатите ни се претстави флората, фауната и материјалната култура на еден претежно степски предел. На Воронеж и на новиот Воронеж постојано ќе се секаваме во врска со топлиот пречек, со организацијата и работата на детските јасли и детската градинка № 105, како и на атомската станица. Своевидно доживување ни даде и културно-историскиот споменик Јаснаја Полјана. Нашето патешествие заврши во Киев со разгледувањето на црквата Св. Софија, на Киевско-печорскиот собор, на градот и на неколку други споменици.

По едно напорно и возбудиливо патување скопските студенти се вратија дома побогати со знаења,

со зголемено искуство во работата и со проширен круг на пријатели. Сумирајќи ги резултатите од теренската настава треба бездруго да се кажат убави зборови и за нејзината организација. Групата беше пречекана и испратена топло и срдечно. Домаќинот беше присутен постојано меѓу нас, па дури и на кино и театарски претстави, како и на играорни приредби. Неговата грижа за нас ги надминуваше рамките на куртоазното гостопримство.

На крајот на овој мој напис должен сум да укажам на корисноста на ваквиот вид теренска настава со препорака истата да се развива и проширува и на други студиски групи. Но, притоа, бездруго треба да се внимава на составот на групата, како и со време да се преземат мерки околу стручната подготовка на студентите што се предвидени за престој во СССР.

Т. Т.

ПРЕСТОЈОТ НА СОВЕТСКИТЕ СТУДЕНТИ ОД ВОРОНЕЖ ВО ЈУГОСЛАВИЈА

Група од 2 професора и 18 студенти од Историскиот и Географскиот факултет во Воронеж престојуваше во Скопје и некои други градови во Југославија од 27 септември до 17 октомври 1973 година. Советските студенти беа гости на Универзитетот во Скопје и нивниот престој во Југославија се одвиваше според една однапред утврдена програма и според одредбите на договорот за размена на студенти меѓу универзитетите во Скопје и во Воронеж.

Веднаш по пристигањето во првиот ден од престојот, групата студенти по историја предводена од проф. Михаил Миневич Шевченко, декан на Историскиот факултет во Воронеж, имаше средба со професори и студенти по историја во Деканатот на Филозофскиот факултет во Скопје. Во текот на подолгиот разговор проф. д-р Александар Апостолов, прв декан на Филозофскиот факултет во Скопје, ги запозна гостите со наставно-воспитната работа на

Филозофскиот факултет во Скопје. По приемот во Деканатот гостите од Воронеж ги разгледаа семинарските библиотеки при катедрите за историја и за славистика. Истиот ден советските студенти по историја и географија беа примени од проф. д-р Стеван Габер, ректор на Универзитетот во Скопје. Во текот на својот престој во Скопје студентите ислушаа повеќе предавања од историчката на македонскиот народ и на југословенските народи. Освен тоа, советските гости ја разгледаа Железарицата, потоа беа водени во Етнолошкиот музеј, во Музејот на современата уметност, во Уметничката галерија, во Народната и универзитетската библиотека, во црквата Св. Спас, и во с. Нерези каде проф. д-р Константин Пепров им одржа предавање за манастирот Св. Пантелејмон. Студентите од СССР посетија уште две установи и тоа гимназијата „Јосип Броз Тито“ и Институтот за национална историја каде беа многу добро пречекани и водеа долги разговори за разни прашања од подрачјето на науката и просветата, како и од работата на споменатите институции. При посетата на Сојузот на студентите на Македонија се разговараше за разни прашања од работата на студентската организација, а особено за структурата на Универзитетот и на универзитетската младинска организација.

Советските студенти преку предавањата на проф. Љубен Лапе, на проф. д-р Војислав Кушевски, на д-р Орде Ивановски, на доцентот Славка Фиданова, на д-р Душан Вељковиќ, на проф. д-р Петар Манговски, на проф. д-р

Евгениј Димитров и на проф. Љупчо Копровски се запознаа со историјата на македонскиот народ од 14 век до 1917 година, потоа со Октомвриската социјалистичка револуција и подемот на револуционерното движење на народите на Југославија, со работничкото движење во Македонија од 1917 до 1924 година, со создавањето на југословенската република, со борбата на народите на Југославија против фашизмот, со улогата на СКЈ во изградбата на социјалистичкото општество, со улогата на Југославија во борбата за зацврстување на општиот мир, со Основите на политичкото и општественото уредување на Југославија, како и со новините во нашиот школски систем. Предавањата заедно со одговорите на прашањата беа преведувани на руски јазик, но не секогаш успешно и адекватно, па затоа некои предавачи сами го подготвија текстот на руски јазик или ја замолија д-р Марија Најческа да ја прими врз себе улогата на преведувач.

По осмодневниот престој во Скопје советските студенти во придружба на проф. д-р Тито Милески и Коста Јанкоглу, студент по славистика, заминаа за Охрид каде им беа одржани предавања за спомениците на архитектурата во Охрид, предавач инж. Зарески и за Археолошките споменици во Охрид и околината, предавач проф. Димче Коцо. Освен тоа, гостите од СССР го разгледаа Народниот музеј, како и другите знаменитости и културно-историските споменици во Охрид и Струга, како и во живната околина.

На 10 октомври, по враќањето од Охрид, гостите од СССР заминеа од Скопје за Дубровник пак во придружба на проф. Гиго Милески и студентот Коста Јанко-оглу. Таму им беше одржано предавање за постанокот и развојот на градот Дубровник и ги разгледаа Музејот на социјалистичка револуција, Етнографскиот музеј, потоа Уметничката галерија и Лапидариумот. Освен тоа, гос-

тите беа во посета и на Историскиот институт.

Од Дубровник групата замине за Белград на 13. X. 1973 година. Во главниот град на Југославија останаа до 17 октомври и притоа беа примени од проректорот на Универзитетот во Белград и ги разгледаа културните установи и културно-историските споменици во градот.

Т. Т.

ВТОР ЈУГОСЛОВЕНСКИ СИМПОЗИУМ ЗА НАСТАВАТА ПО ИСТОРИЈА

На 6. X. 1973 година во Будва, како составен дел на VI конгрес на историчарите на Југославија, се одржа Вториот југословенски симпозиум посветен на наставата по историја.

Во рамките на темата: „Наставните програми по историја од гледиштето на нивната научна, идејна и педагошка заснованост“ беа поднесени шест реферати и тоа од: Марија Павлиќ — „Научните, идејните и дидактичко-методските аспекти на програмата по историја и модерните учебници“; Вукашин Радоњиќ и Миомир Дашиќ — „Застапеноста на историјата на нашите народи и народности во републичките програми“; Воислав Кушевски, „Некои проблеми на националните и југословенските содржини во наставните програми по историја“; Милутин Перовиќ и Миодраг Драгутиновиќ, „Современата историја во наставните програми за основните училишта и гимназиите“; Хрвоје Магковиќ — „Заедничките содржини во наставните програми по историја во средните училишта во СР Хрват-

ска и од Лазар Ракиќ — „Историјата на народностите во наставните програми по историја во Војводина“.

На овој мошне користен собир на југословенските историчари, поднесените реферати изнесоа на показ не мал број проблеми, сврзани со концепциите и содржините на наставата по историја изразени во соодветните програми. Впрочем од Извештајот кој што Наставната секција му го поднесе на Конгресот за овој симпозиум — разбираме дека по општата оценка на дискутантите и од впечатокот на организаторот, рефератите беа квалитетни и претставуваат сериозен прилог кон темата на симпозиумот.

Како сведоштво на реченото, ги поместуваме на ова место Заклучоците што беа донесени на симпозиумот:

1. Да се продолжи со катаго-дишното одржување на југословенските симпозиуми за наставата по историја. Идниот симпозиум ќе се организира во Социјалистичка Република Македонија во почето-